

Forslag til Rådets forordning om indførelse af en enhedsmekanisme for mellemfristet betalingsbalancestøtte til medlemsstaterne

(2001/C 180 E/17)

KOM(2001) 113 endelig udg. — 2001/0062(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 9. marts 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 308,

under henvisning til forslag fra Kommissionen, forelagt efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Den Europæiske Centralbank, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til traktatens artikel 119, stk. 1, andet afsnit, træffer Rådet efter henstilling fra Kommissionen og efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg afgørelse om gensidig bistandsydelse i tilfælde af, at en medlemsstat har vanskeligheder eller alvorligt trues af vanskeligheder med hensyn til sin betalingsbalance. Artikel 119 definerer ikke det instrument, der skal bruges i forbindelse med den nævnte gensidige bistand.
- (2) En långivningstransaktion bør kunne iværksættes så betids, at den begunstigede medlemsstat rettidigt under velordnede valutakursforhold kan træffe økonomisk-politiske foranstaltninger, som kan hindre, at der opstår en akut betalingsbalancekrise, og støtte medlemsstatens bestræbelser for at tilvejebringe konvergens.
- (3) I forbindelse med hver transaktion vedrørende långivning til en medlemsstat bør denne stat vedtage økonomisk-politiske foranstaltninger, som kan genskabe eller sikre en holdbar betalingsbalancesituation, og som er afpasset efter, hvor alvorlig situationen er, og hvorledes den udvikler sig.
- (4) Det er vigtigt på forhånd at fastsætte passende procedurer og instrumenter, som giver Fællesskabet og medlemsstaterne mulighed for om nødvendigt at iværksætte en mellemfristet finansiel støtte med kort varsel, særlig såfremt omstændighederne kræver en øjeblikkelig handling.
- (5) For at sikre finansieringen af den støtte, der bevilges, bør Fællesskabet kunne udnytte sit gode omdømme til selv at

tilvejebringe midler, som det derefter stiller til rådighed for medlemsstaterne i form af lån. Transaktioner af denne art er nødvendige for at virkeliggøre Fællesskabets mål, således som de er fastsat i traktaten, særlig for så vidt angår den harmoniske udvikling af de økonomiske aktiviteter i Fællesskabet som helhed.

- (6) Ved Rådets forordning (EØF) nr. 1969/88 blev der til dette formål indført en enhedsmekanisme for mellemfristet betalingsbalancestøtte til medlemsstaterne ⁽¹⁾.
- (7) Siden den 1. januar 1999 kan de medlemsstater, der deltager i den fælles valuta, ikke længere drage fordel af den mellemfristede finansielle støtte. Den finansielle støttemekanisme bør imidlertid opretholdes, ikke blot for at tilfredsstille de potentielle behov hos de nuværende medlemsstater med dispensation med hensyn til deltagelse i den tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union, men også for at tilfredsstille behovene hos de nye medlemsstater, indtil de indfører den fælles valuta.
- (8) Indførelsen af den fælles valuta har medført en betydelig reduktion i antallet af medlemsstater, der kan bruge instrumentet. Dette berettiger, at det nuværende rammebeløb på 16 mia. EUR justeres nedad. Långivningsloftet bør ikke desto mindre opretholdes på et tilstrækkeligt højt niveau, sådan at det på en hensigtsmæssig måde kan dække flere medlemsstaters behov på samme tid. For at dække sådanne behov vil det imidlertid være passende at nedsætte långivningsrammebeløbet fra 16 mia. EUR til 12 mia. EUR.
- (9) Den åbenbare uligevægt mellem antallet af lande, der potentielt kan tildeles lån i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union, og antallet af lande, der kan finansiere dem, gør det vanskeligt at opretholde den direkte finansiering af lån, der ydes af alle de andre medlemsstater. Lånene bør derfor udelukkende finansieres via kapitalmarkederne eller de finansielle institutioner, idet disse kapitalkilder nu har nået et udviklingsstade og modenhed, der sætter dem i stand til at løse en sådan finansieringsopgave.
- (10) De nærmere betingelser for at benytte mekanismen bør desuden præciseres i lyset af den indhøstede erfaring, og der bør tages hensyn til de internationale finansmarkeders udvikling samt til de tekniske muligheder og begrænsninger, der er forbundet med at anvende disse finansieringskilder.

⁽¹⁾ EFT L 178 af 8.7.1988.

- (11) Det påhviler Rådet at træffe afgørelse om et lån eller en passende finansieringsfacilitet, den gennemsnitlige løbetid, det samlede beløb og størrelsen af de successive rater. Karakteristikaene ved raterne, særlig valutaen, løbetiden og rentetypen, bør imidlertid fastsættes ved fælles overenskomst mellem den begunstigede medlemsstat og Kommissionen. Hvis Kommissionen finder, at de lånekarakteristika, som den pågældende medlemsstat ønsker, indebærer en finansiering, der er uforenelig med de tekniske begrænsninger, der fastsættes af kapitalmarkederne eller de finansielle institutioner, bør den kunne foreslå alternative finansieringsbetingelser.
- (12) For at finansiere lån, der ydes i henhold til denne forordning, skal Kommissionen på Det Europæiske Fællesskabs vegne bemyndiges til at optage lån på kapitalmarkederne eller hos finansielle institutioner. Udviklingen i de finansieringsteknikker, der benyttes på disse markeder eller af disse institutioner, har medført, at der i vid udstrækning anvendes afledte produkter, bl.a. gælds- og/eller renteswaps. Hvis lån, der ydes efter denne mekanisme, skal kunne effektueres til de mest fordelagtige finansieringsomkostninger, skal Kommissionen også være i stand til at benytte sådanne finansielle produkter.
- (13) Den finansielle støttemekanisme, der blev indført ved forordning (EØF) nr. 1969/88, bør følgelig tilpasses. For at opnå klarhed bør nævnte forordning erstattes.
- (14) For så vidt angår vedtagelsen af denne forordning, der udelukkende åbner mulighed for ydelse af fællesskabslån via kapitalfremskaffelse på kapitalmarkederne, idet de ikke skal finansieres af de andre medlemsstater, indeholder traktaten ingen anden hjemmel end traktatens artikel 308 —

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

1. Der indføres en fællesskabsmekanisme for mellemfristet finansiel støtte, der giver mulighed for at yde lån til en eller flere medlemsstater, som har vanskeligheder eller alvorligt trues af vanskeligheder med hensyn til betalingsbalancens løbende poster eller kapitalposter. Kun medlemsstater med dispensation, for så vidt angår deltagelse i tredje fase af Den Økonomiske og Monetære Union, jf. traktatens artikel 122, kan omfattes af denne fællesskabsmekanisme.

Den samlede hovedstol for de lån, der kan ydes medlemsstaterne i henhold til denne mekanisme, er begrænset til 12 mia. EUR.

2. Med henblik herpå er Kommissionen bemyndiget til på Det Europæiske Fællesskabs vegne i overensstemmelse med den afgørelse, som Rådet træffer i henhold til artikel 3 og efter

høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, at optage lån på kapitalmarkederne eller i finansielle institutioner og indgå gælds- og/eller renteswaps med henblik på at omdanne disse lån.

Artikel 2

Hvis en medlemsstat med dispensation overvejer at tilvejebringe midler uden for Fællesskabet, hvortil der er knyttet økonomisk-politiske betingelser, hører den først Kommissionen og de øvrige medlemsstater for bl.a. at undersøge de muligheder, som fællesskabsmekanismen for mellemfristet finansiel støtte frembyder. Denne høring finder sted i Det Økonomiske og Finansielle Udvalg.

Artikel 3

1. Mekanismen for mellemfristet finansiel støtte kan bringes i anvendelse af Rådet på foranledning af:

- a) Kommissionen, som handler i henhold til traktatens artikel 119 og efter samråd med den medlemsstat, som ønsker at få adgang til en fællesskabsfinansiering
- b) en medlemsstat, som har vanskeligheder eller alvorligt trues af vanskeligheder med hensyn til betalingsbalancens løbende poster eller kapitalposter.

2. Efter en undersøgelse af situationen i den medlemsstat, som ønsker at få adgang til mellemfristet finansiel støtte, og af det genopretnings- eller ledsageprogram, som medlemsstaten forelægger til støtte for sin anmodning, træffer Rådet, i princippet under samme samling, afgørelse om:

- a) ydelse af et lån eller en passende finansieringsfacilitet, beløbs størrelse samt den gennemsnitlige løbetid
- b) de økonomisk-politiske betingelser, der knyttes til den mellemfristede finansielle støtte med henblik på at genskabe eller sikre en holdbar betalingsbalancesituation
- c) de vilkår, der knyttes til lånet eller finansieringsfaciliteten, som i princippet udbetales eller aktiveres successivt, idet frigørelsen af hver rate er betinget af, at der foretages en kontrol af de resultater, der er opnået i forbindelse med iværksættelsen af programmet i forhold til de fastsatte mål.

Artikel 4

Hvis der i den periode, hvori der ydes finansiel støtte, indføres eller genindføres restriktioner for kapitalbevægelserne i henhold til traktatens artikel 120, tages de betingelser og nærmere bestemmelser, der er knyttet til den finansielle støtte, op til fornyet overvejelse i henhold til traktatens artikel 119.

Artikel 5

Kommissionen træffer de nødvendige foranstaltninger for med regelmæssige mellemrum og i samarbejde med Det Økonomiske og Finansielle Udvalg at kontrollere, at den økonomiske politik i den medlemsstat, som har modtaget et lån fra Fællesskabet, er i overensstemmelse med genopretnings- eller ledsageprogrammet og eventuelle andre betingelser, der er vedtaget af Rådet i henhold til artikel 3. Med henblik herpå stiller medlemsstaten alle nødvendige oplysninger til rådighed for Kommissionen. Afhængigt af resultaterne af denne kontrol træffer Kommissionen, efter at have indhentet udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, afgørelse om de successive udbetalinger af raterne.

Rådet træffer afgørelse om eventuelle tilpasninger af de oprindelige fastsatte økonomisk-politiske betingelser.

Artikel 6

De lån, der ydes som mellemfristet finansiel støtte, kan anvendes til konsolidering af en støtte, der er ydet af Den Europæiske Centralbank som en meget kortfristet finansieringsfacilitet.

Artikel 7

1. De i artikel 1 omhandlede låneoptagelsestransaktioner og tilsvarende långivningstransaktioner sker med samme valørdato og må for Fællesskabet hverken indebære nogen ændring af forfaldsdagen eller risici i tilknytning til valutakurs- og renteutvikling eller nogen anden kommerciel risiko.

Hvis lån, som Fællesskabet har optaget, bliver genstand for en gælds- eller renteswap, skal den kommercielle risiko, der er forbundet med en transaktion af denne type, minimeres ved inddragelse af en modpart med en meget høj kreditværdighed («credit rating»).

Hvis lån angives, udbetales eller tilbagebetales i en dispensationsmedlemsstats valuta, kan de først optages efter høring af denne medlemsstats kompetente myndigheder.

Karakteristikaene ved successive rater, som Fællesskabet udbetaler i henhold til den finansielle støttemekanisme, forhandles mellem medlemsstaten og Kommissionen. Hvis Kommissionen finder, at de karakteristika, som medlemsstaten ønsker, medfører en fællesskabsfinansiering, der ikke passer med de tekniske begrænsninger på de finansielle markeder, eller som kan forringe Fællesskabets omdømme som låntager på disse markeder, forbeholder den sig ret til at nægte at godkende disse karakteristika og til at foreslå en alternativ løsning.

Hvis en medlemsstat modtager et lån, hvortil der er knyttet en klausul om indfrielse før forfald, og beslutter at gøre brug af denne mulighed, træffer Kommissionen de nødvendige foranstaltninger.

2. På anmodning af debitormedlemsstaten kan Kommissionen, hvis omstændighederne tillader en forbedring af udlåns-

rentesatsen, foretage en refinansiering eller ændre de finansielle betingelser for sin oprindelige låneoptagelse eller dele heraf.

En sådan refinansiering eller ændring skal finde sted på de vilkår, som er fastsat i stk. 1, og må ikke resultere i en forlængelse af den gennemsnitlige løbetid for de berørte lån eller i en forhøjelse af restgælden, opgjort til den løbende valutakurs på datoen for disse transaktioner.

3. Fællesskabets udgifter i forbindelse med iværksættelsen og gennemførelsen af hver transaktion afholdes af den begunstigede medlemsstat.

4. Det Økonomiske og Finansielle Udvalg holdes løbende underrettet om gennemførelsen af de i stk. 1, tredje afsnit, og stk. 2, første afsnit, omhandlede transaktioner.

Artikel 8

Ved anvendelsen af det loft, der er fastsat i artikel 1, stk. 1, andet afsnit, bogføres långivningstransaktionerne til den valutakurs, der gælder på datoen for lånets optagelse. Tilbagebetalingerne bogføres til den valutakurs, der var gældende på datoen for optagelsen af det tilsvarende lån.

Artikel 9

De i artikel 3 og 5 omhandlede afgørelser træffes af Rådet med kvalificeret flertal på forslag af Kommissionen, forelagt efter høring af Det Økonomiske og Finansielle Udvalg.

Artikel 10

Kommissionen træffer de nødvendige foranstaltninger med henblik på at sikre forvaltningen af lånene.

Artikel 11

Rådet undersøger hvert tredje år på grundlag af en rapport fra Kommissionen, efter udtalelse fra Det Økonomiske og Finansielle Udvalg, om de principper, retningslinjer og lofter, der gælder for den indførte mekanisme, fortsat er i overensstemmelse med de behov, der gav anledning til dens indførelse.

Artikel 12

Forordning (EØF) nr. 1969/88 ophæves.

Artikel 13

Denne forordning træder i kraft den [...] dagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.